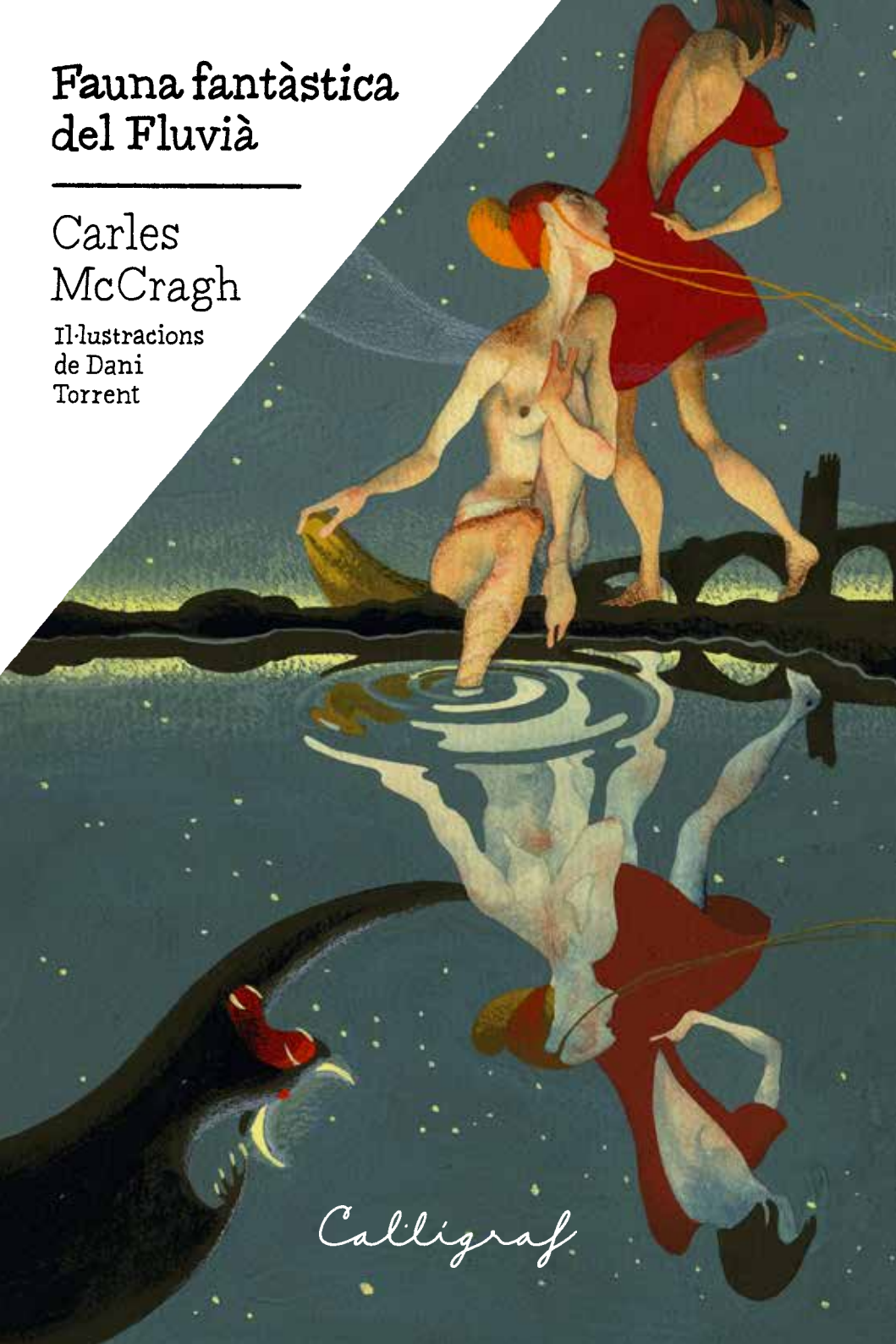

Fauna fantàstica del Fluvià

Carles
McCragh

Il·lustracions
de Dani
Torrent

Calligraf

Fauna fantàstica del Fluvià

Carles McCragh

Edicions Cal·lígraf

Figueres, 2017

Primera edició — juny 2017

La publicació d'aquesta obra ha rebut el suport de la Diputació de Girona.

Diputació de Girona

Publicació

Edicions Cal·lígraf, SL
Monturiol, 2, 1er 1a
17600 Figueres
Tel. (0034) 615 261 764
www.edicionscalligraf.com
info@edicionscalligraf.com

Maquetació

Jaime Vicente

Impressió

DC PLUS
Serveis Editorials

ISBN

978-84-946064-8-9

Dipòsit legal

GI-907-2017

© del text

Carles McCragh

© de les il·lustracions

Dani Torrent

© d'aquesta edició

Edicions Cal·lígraf, SL

Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, la reproducció parcial o total d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic. Les infraccions d'aquests drets es troben sotmeses a les sancions establertes a les lleis.

Taula

Introducció	10
L'ànec-onda	14
La granoca	20
Marejada	28
Celnit	34
El boc de Cal Renoc	44
L'incert animal del sucre	52
Els crancs de Sant Esteve	58
El gat d'en Bernat	66
El rosegador d'ossos	74
Altres animalots fantàstics	82
Addenda final	93

Introducció

El Fluvià és un riu màgic, i això fa que al seu voltant hi visquin éssers que no es podrien donar en cap altre riu, terra o paratge d'aquest món. D'on li ve aquest delectable encantament, aquesta graciosa característica que el fa ser origen i niu de criatures tan fantàstiques com meravelloses? Segurament de la diversitat i bellesa del paisatge que l'envolta, que va des de les salvatges i frondoses muntanyes, boscos i valls de la Garrotxa, passant per la captivadora plana de l'Empordà, fins arribar a la Mediterrània; o bé per encantar-se en les rescloses d'un poble antic, harmoniós i noble com és Besalú; tal vegada per altres motius o, potser, per tots plegats.

Existeixen aquests animals dels quals parlarem? I tant! I existiran sempre que qualsevol pugui imaginar-los, tot i que perceptiblement no hi siguin. Cap prova pot aportar-se de la inexistència d'aquests éssers. Que hi hagi gent que no els ha vist, no vol dir res. Els qui els coneixem no tenim la culpa de que s'amaguin tan bé, que hagin estat tants cops invisibles. Qui vulgui creure que hi cregui, i qui no, que en busqui d'altres. També hi són.

Tenim la sort de gaudir d'aquesta estranya i exclusiva fauna i hem de cuidar-la i protegir-la, i per fer-ho hauríem d'imaginar-la de tant en tant. Hem de creure en aquests animalots, buscar-los, i si més no, somniar-hi. Ells viuen al nostre costat. Si no els heu vist és, potser, perquè teniu els ulls avesats només a veure les coses conegudes i ensenyades, perquè no heu esmerçat prou temps per trobar-los o perquè no heu apartat matolls i aixecat pedres, furgat entre el fullam dels arbres, cercat dins les coves, ni passejat dia i nit pels boscos que encerclen el riu.

I aquest és el recull dels animals que el Fluvià ens ha deixat tot passant per Besalú.

L'ànec-onda

Si quelcom produeix aquest animal en observar-lo, és sens dubte riure. I no pas per l'onda que duu al cap i que li dóna massa evidentment el nom, sinó perquè, sens dubte influït pel nom mateix, essent només un ànec, es creu una serp. I a veure qui és capaç de negar-ho sabent que tothom li diu ànec-onda.

Així, sempre el veureu nedar pel Fluvià totalment convençut que és a l'Amazones, el més submergit que pot, només traient la punta de la cua i el bec, i posant uns ulls malignes, com per fer por. Moltes vegades ha estat a punt d'ofegar-se volent imitar a la gran serp amazònica. Quan surt de l'aigua és encara més divertit, ja que no fa servir les potes i s'arrossega com un rèptil, mi-

rant fixament i de forma ferotge, avançant temiblement, zigzaguejant cap a qualsevol ésser humà que vegi per espantar-lo, intentant xiular sense aconseguir-ho, a vegades amb una agulla de pi a la boca, traient-la i guardant-la com la llengua d'una serp.

Amb aquesta visió, ningú es pot aguantar el riure, cosa que produeix un gran desconcert a l'ànec, que esperava crits i una ràpida fugida, i se'n torna de seguida molt decebut i trist cap a l'aigua. És aconsellable, doncs, si sou homes o dones de bon cor i us trobeu amb algun d'aquests ànecs, que fingiu de prendre'l per

una serp terrible i xiscleu i correu com si esti-
guéssiu molt espantats, ja que no podeu imagi-
nar l'íntima alegria que això li produeix, i fa
que se li allargui la vida.

Creient, com creu, que és una horrible serp i no
un inofensiu ànec, i sabent que les anacondes
són verdes, està molt preocupat tot el dia per
ocultar el seu bell plomatge roig escarlata. Per
això, busca el llim i les algues del fons i s'em-
bruta tot el que pot per tal de donar al seu cos
una tonalitat verda o almenys fosca i terrosa,
cosa que no sempre aconseguix.

També, amb la seva dèria, vol enfilarse als ar-
bres cargolant-se a les branques, i fer altres bo-
geries. Lògicament, cau moltes vegades, i així
és possible de veure'l sovint nafrat.

Malgrat voler donar aquesta maligne impres-
sió, com els passa a molts humans, és un tros
de pa. Té un cor que no li cap al cos. Tant és ai-
xí, que per menjar-se els petits peixos o insec-
tes, el seu aliment bàsic, pateix moltíssim, tot
pensant en el mal que reporta la seva necessitat
de viure.

Així, es diu per Besalú d'una persona que fa compliments o és massa polit a taula: «Caram! Sembles l'ànec-onda, que els hi demana permís als peixos per a menjar-se'ls».

Se'n tenia notícia no tant per la seva bogeria com per la bellesa del seu plomatge, com ja s'ha dit d'un roig intens, en terres prou allunyades del Fluvià. Fins i tot Alexandre de Bournonville, mestre de camp del llòbrec i ximple rei Carles II d'Espanya, el 1683, coneixent-ne l'existència, la seva obsessió i la seva bellesa, va donar ordre que en capturessin algunes parelles i les portessin a la cort de Madrid. Pretenia dues coses: que els cortesans i nobles castellans poguessin admirar tan bell animal sense tenir que viatjar gaire, i que, amb les animalades que feia tot creient-se una serp, divertís i fes riure a un dels reis més tristos que ha tingut Espanya.

Sembla ser, però, que no hi van arribar mai. Hi ha dues versions: l'una diu que els ànecs-onda, enyoradissos, patriotes i sentimentals —ja hem parlat del bon cor que tenen—, van morir pel camí en allunyar-se de Besalú. L'altra, que la gent va pintar de vermell diversos ànecs nor-

mals i els van donar, als encarregats d'endur-se'ls, gat per llebre o, més ben dit, ànec per ànec-onda.

La seva carn és molt apreciada, però ho és sobretot el seu cor. Es diu que, menjant-ne, hom es torna més bo i agafa bons sentiments. És especialment estimat el cor d'ànec-onda fet amb salsa de ceba, nous tendres i alls. D'altres, donat el seu fons dolç, el prefereixen com a postres, i l'adoben amb confitura de rave, de meló i síndria o de prunes.

És, doncs, un simpàtic i petit animal, frustrat com tants altres per voler ser i creure ser allò que mai no serà.

